O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024 yil "____" __________

MAKROIQTISODIYOT FANI BO‘YICHA SILLABUS

Sirtqi bo‘lim uchun (10 soat)

Bilim sohasi:	**400000**	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	**410 000**	Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishlari:	**60410500**	Moliya va moliyaviy texnologiyalar

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Barcha yo'nalishlar uchun

Fan nomi:	Makroiqtisodiyot
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MACROE 6
Yil:	2024-2025 o`quv yili
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma`ruza	10
Amaliy mashg`ulotlar	10
Labaratoruya mashg`ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta`lim	130
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda makroiqtisodiyotning mazmun - mohiyati, hamda iqtisodiyotda tarkibiy islohotlar va iqtisodiyotni modernizatsiyalashni yanada chuqurlashtirish, uning ko`lamini kengaytirish bilan bog`liq masalalarning nazariy va amaliy ko`nikmasini hosil qilishdan iborat, ko`nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	INTEC28 Xalqaro iqtisodiyot

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	makroiqtisodiy ko`rsatkichlarning mohiyati va ularni hisoblash, asosiy makroiqtisodiy modellar va ularda iqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosat natijalarini bilishlari lozim;
TN2	tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanatga erishish mehanizmining mohiyati, pulga talab, pul taklifi va pul bozorida muvozanatga ta`sir etuvchi omillar to`g`risida bilimga ega bo`lishlari kerak;
TN3	byudjet-soliq va pul – kredit siyosatining maqsadlari, vositalari, ko`rinishlari; iqtisodiy o`sishning mohiyati, o`lchanishi, omillari va modellari, tashqi sado siyosatining nazariy asoslari va vositalari to`g`risida bilimga ega bo`lishlari kerak;
TN4	mamlakat to`lov balansining tuzilishi, makroiqtisodiy ahamiyati va uni tartibga solish usullari; valyuta kursining mohiyati, makroiqtisodiy ahamiyati, uni belgilovchi omillar va barqarorligini ta`minlash shartlari; ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosatni amalga

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	I.I.Ayubov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi mudiri, PhD. A.I.Raxmonov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi assistenti
E – mail:	rahmonovaziz1983@gmail.com
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi
Taqrizchilar:	N.U.Normurodov – SamISI "Real iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti PhD. B.A. Bakiyev – GRAND FILLER M.CH.J rahbari

Mazkur sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№_________)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i **I.E. Shodmonov**

Fakultet dekani **F.B. Abdukarimov**

Kafedra mudiri **I.I. Ayubov**

Tuzuvchi **A.I. Raxmonov**

	oshirish xususiyatlari haqida bilishlari kerak.
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni hisoblash hamda asosiy makroiqtisodiy modellarning o'zgaruvchilarini aniqlay oladi;
TN6	tovarlarlar va xizmatlar bozorida qisqa va uzoq muddatli muvozanatni ta'minlash mexanizmi, pul bozorida muvozanat yuzaga kelishining o'ziga xos xususiyatlarini to'g'risida biladi;
TN7	makroiqtisodiy siyosatning iqtisodiy jarayonlar va alohida ko'rsatkichlarga ta'sir ko'rsatishi qonuniyatlarini aniqlash; turli makroiqtisodiy vaziyatlarda byudjet-soliq yoki pul-kredit siyosatini qo'llash hamda o'zaro muvofiqlashtirish shartlariga baho bera oladi;
TN8	tashqi savdo siyosati va valyuta kursini tartibga solish orqali to'lov balansi holatiga, yalpi talab va yalpi taklif hajmlariga ta'sir ko'rsatish usullarini tavsiflab berish; ochiq iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosatning o'ziga xos xususiyatlarini, milliy va jahon iqtisodiyoti darajasida bozor mexanizmi qanday amal qilishini izohlab bera oladi.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	Makroiqtisodiyotga kirish	2
M2	Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar	
M3	Iqtisodiy tebranish. Ishsizlik	
M4	Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat	2
M5	Yalpi talab va yalpi taklif modeli	
M6	Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari	
M7	Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli	2
M8	Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi	
M9	Byudjet-soliq siyosati	
M10	Pul bozoridagi muvozanat	2
M11	Pul-kredit siyosati	
M12	IS-LM modeli	
M13	Iqtisodiy o'sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari	2
M14	Iqtisodiy o'sishning neoklassik modellari	
M15	Xalqaro savdo nazariyasi	
JAMI:		**10**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Makroiqtisodiyotga kirish	2
A2	Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar	
A3	Iqtisodiy tebranish. Ishsizlik	
A4	Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat	2
A5	Yalpi talab va yalpi taklif modeli	
A6	Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari	
A7	Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli	2

A8	Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi	
A9	Byudjet-soliq siyosati	
A10	Pul bozoridagi muvozanat	
A11	Pul-kredit siyosati	2
A12	IS-LM modeli	
A13	Iqtisodiy o'sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari	
A14	Iqtisodiy o'sishning neoklassik modellari	2
A15	Xalqaro savdo nazariyasi	
	JAMI:	30

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Makroiqtisodiyot faninig mohiyati va mazmuni	4
2	Makroiqtisodiyotni o`rganish usullari	4
3	Asosiy makroiqtisodiy ko`rsatkichlar	4
4	Ishsizlikning kelib chiqish sabablari	4
5	Ishsizlikning oqibatlari	4
6	Ishsizlikning turlari	4
7	Inflyatsiyaning kelib chiqish sabablari	4
8	Inflyatsiyaning turlari	4
9	Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat modeli	4
10	Davlat byudjeti fynktsiyalari	4
11	Byudjet-soliq siyosati	4
12	Pul bozoridagi muvozanat	4
13	Pul-kredit siyosati	4
14	IS-LM modeli	4
15	Iqtisodiy o'sishning umumiy tafsifi va neokeynscha modellari	4
16	Iqtisodiy o'sishning neoklassik modellari	4
17	Xalqaro savdo nazariyasi	4
18	Tashqi savdo siyosati	4
19	Valyuta kursi	4
20	Ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosat	4
21	Raqamli iqtisodiyotning makroiqtisodiy jarayondagi amaliy mohiyati	4
22	O`zbekistonda raqamli iqtisodiyot rivojlanishi kadrlar salohiyati oshirishning asosiy omili	4
23	Makroiqtisodiyotda raqamli iqtisodiyotning muhim elementlari qo`llanilishi	4
24	Yalpi talab va yalpi taklif modeli	4
25	Iste`mol, jamg`arish va investitsiya funksiyalari	4
26	Mendell - Fleming modeli	6
27	Soliq tizimi va vazifalari	6
28	Davlat qarzi haqida tushuncha	6
29	Moliya tizimi va uning vazifalari	6
30	To`lov balansi va uning tuzilishi	6
	Jami	130

Asosiy adabiyotlar	
1.	Djumayev Z.A. Makroiqtisodiyot.O`quv qo`llanma.- T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2018. - 300 b.
2.	Ishmuhamedov A.E., Djumaev Z.A, Jumaev Q.X. Makroiqtisodiyot. O`quv qo`llanma. T.: O`zbekiston Yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg`armasi nashriyoti, 2005. -192 b.
3.	Shakarov A.B., Maxmudov N.M., Ulashev X.A. Makroiqtisodiyot. Darslik. - T.: «Iqtisod-moliya», 2021-340 b.
4.	G`ulomov S.S.,Raqamli texnologiyalar va blokcheyn. O'quv qo'llanma
Qo'shimcha adabiyotlar	
5.	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O`zbekiston, 2023.
6.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni.
7.	Mirziyoev Sh.M. Inson qadri, uning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlari uchun – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022.
8.	Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To'ldirilgan ikkinchi nashri. -Toshkent: "O`zbekiston" nashriyoti, 2022.
9.	O'zbekiston raqamlarda. Statistik to'plam. Toshkent - 2022. O'zbekiston Respublikasi Statistika qo`mitasi. 2022.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo`l qo`yilmasa;
- fan bo`yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo`lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo`lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo`lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me`yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o`zlashtirgan bo`lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo`l qo`ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo`yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o`quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo`yicha berilgan savollarga to`g`ri javob bera olsa;
- fan bo`yicha konspektga puxta shakllantirgan bo`lsa;
- fan bo`yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo`lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me`yoriy-huquqiy xujjatlarni o`zlashtirgan bo`lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo`lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo`l qo`yilsa;
- bayon qilish ravon bo`lmasa;
- fan bo`yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo`yicha matn puxta shakllantirilmagan bo`lsa.